

Hallå där John Holmberg, projektledare för Skärgårdsleden Åland.

Hur ska du locka hit cyklister?

– Det är nätet som gäller, internet alltså. En digital karta över Åland ska bli klar före årsskiftet. På den ska man kunna klicka sig vidare och få detaljinformation i förväg om övernattningsstugor, butiker och annat. Adressen är www.skargardsleden.com

● Nyligen hölls ett cykelmöte på Åland. Hur var det?

– Jag är nöjd. Det kom 13 engagerade personer, som alla hade många åsikter. Vi pratade om bättre skyltning och mer marknadsföring. På Bornholm till exempel finns 30 olika cykelpaket att välja mellan. Åland har tappat greppet om cykelturisterna. Nu måste vi satsa igen. För att hålla igång landsbygden och skärgården sommartid behövs cyklister.

● Hur har cykelsommaren på Åland varit?

– Det finns inga exakta siffror. Men vi vet att cyklister blev färre och att en av cykelfärjorna gick dåligt. Det är Nadja, mellan Lumpo och Prästö. Den gick på plus minus noll och föraren överväger att lägga av. Men det är som med hönan och ägget. Läger företagarna längs vägarna av – ja, då kommer säkert inte några nya cyklister.

● Men intresset ökar väl?

– Jo, det ökar i Baltikum. Och i Sverige har det blivit otroligt populärt att cykla längs Göta kanal. Åland har hamnat i lä bara. Allmänt vill ju fler och fler må bra på semesteren också. Man talar om golf och konferens, men när det gäller cyklister behövs inga dyra investeringar.

● Nu hålls liknande möten i Roslagen samt i Ekenäs och Pargas. Varför?

– Hela skärgården hänger ihop. Får de fler cykelturister, får Åland det också.

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.aland.fi

Åländska missbrukare har börjat med heroin

”Det skapar ett fruktansvärt sug”

Heroinmissbruket har fått fäste på Åland.

– Det handlar om etablerade missbrukare över 18 år som gått över till heroin, säger Marika Fagerlund, verksamhetsledare på missbrukarvården.

Polis i Stockholm varnar för en tung drogproblematik som det åländska samhället hittills inte erfarit.

Att det förekommer droger i stor omfattning också på Åland har varit känt sedan några år tillbaka. I början av 2000-talet nystade narkotikapolisen upp en ecstasyhärva med ett 50-tal åländska ungdomar inblandade, som blev något av en väckarklocka för allmänheten och det politiska etablissemanget.

Numera tas narkotikamål närmast rutinmässigt upp till behandling i tingsrätten. Det rör sig oftast om hasch, syntetiska droger, olika typer av narkotikaklassade mediciner och möjligen mindre mängder amfetamin. Men ingen har hittills dömts för att ha befattat sig med heroin.

– Vi har haft några mål där det förekommit subutex, som har ett nära samband med heroin. Men inte heroin, säger landskapsåklagare Karl-Johan Nyholm.

Knarklarm

Nu larmar missbrukarvården om att missbruket av den tunga narkotikan etablerat sig i de åländska missbrukarleden.

– Jag kan tänka mig att det förekommit heroin tidigare då och då, men att det har rört sig om väldigt små mängder. Nu verkar det som att det har fått fäste och att det finns någon ”kran” här. Men vilken omfattning det är på heroinmissbruket vågar jag inte uttala mig om, säger Marika Fagerlund.

● Vilket kapacitet har ni inom missbrukarvården för att rehabilitera heroinmissbrukare?

– Det är klart att det kräver större behandlingsinsatser. Helt klart skapar det huvudby.

Kjell Mattsson, i dag den enda polisen som utreder narkotikabrott, ser också hur heroin börjar dyka upp i utredningarna.

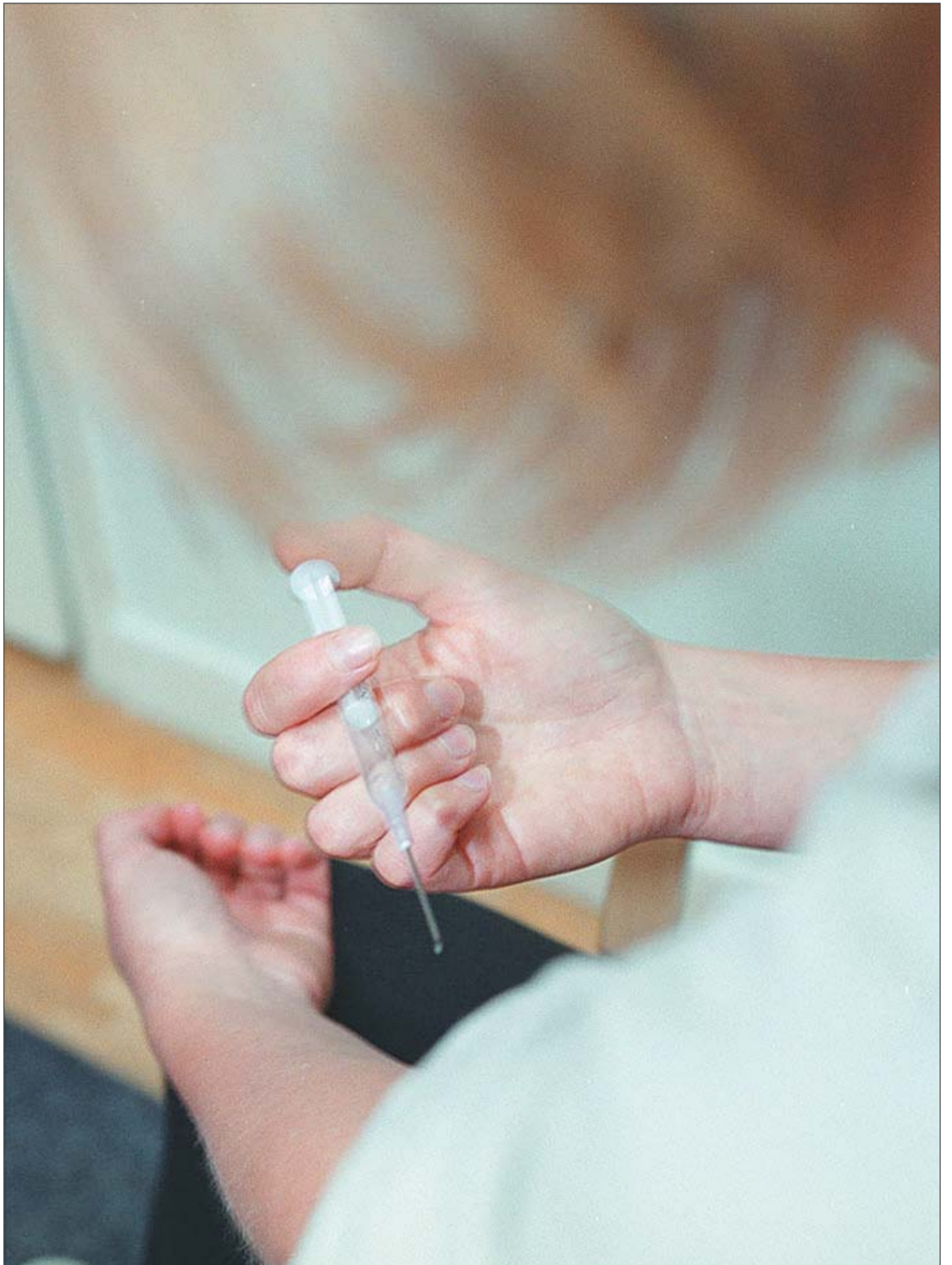
– Om det har etablerat sig på Åland är svårt för mig att uttala om. Det förekommer heroin, i små mängder. Och det är inte så stora mängder som fordras för att missbruka drogen. Säger de från missbrukarvården att heroinet har etablerat sig är det värt att ta på allvar. De gör ett litet annat arbete än vad vi gör, säger Kjell Mattsson.

Senast i förra veckan tog tullen på Åland ett gram heroin. Tullens bevakningschef Camilla Hägglund uppger att beslag av subutex fortfarande är vanligare men hos tullen ser man vart trenden pekar.

– Vi hör också i samtal med andra myndigheter att heroinet börjat komma nu, säger hon.

Sprutsmitta vanligt

Heroin utvinns ur opiumvallmo och säljs på gatan vanligtvis som ett vitt eller brunt pulver. Drogen kan snifas, rökas eller injiceras. Missbruket är starkt beroendeframkallande och svårt att behandla. Åtskilliga heroinmissbrukare har också smittats med HIV, gulsot och hepatit c efter att ha delat sprutor.

Tungt missbruk. Nu har missbruket av heroin etablerats på Åland. Kända missbrukare har gått över till den starkt beroendeframkallande och livsfarliga drogen. Arkivfoto: GUNNAR ROOS

I Stockholm etablerade sig heroinmissbruket på 70-talet. Fredrik Nihlén, i dag chef för citypolisens kriminalutredningstjänst, arbetade vid Sergels torg, en ökad marknadsplats för drogförsäljning i Stockholm, i 13 år.

– För det första så är det ett väldigt dyrt missbruk. Beroende på var man befinner sig i sitt missbruk så kostar det från ett par hundratal kronor till tusen kronor per dag. Vanligtvis finansieras missbruket med olika typer av brott, som stölder, inbrott i bilar och så vidare.

– För det andra så är det ett svårt missbruk som skapa ett fruktansvärt sug. Jag har haft missbrukare som lagt av och flyttat till en annan stad som

känt ett sug när de sett bilder från plattan på teve. Det är inte speciellt många som tar sig ur det.

Vädjar om krafttag

I Sverige har narkotikapolitiken havrerat för länge sedan. I Stockholm fanns enligt socialstyrelsen 26.000 – motsvarande Ålands hela befolkning – tunga narkomaner 1998. År 2003 hade antalet stigit till 30.000. År 1998 dog 82 narkomaner av överdos i Stockholm – år 2003 dog 136. Sedan 70-talet har mer än tusen personer avlidit kring Sergels torg till följd av överdos av heroin.

Fredrik Nihlén uppmanar därför det åländska samhället att ta krafttag mot

heroinmissbruket medan det fortfarande befinner sig i sin linda.

– Man måste ta till krafttag för att se till att heroinmissbruket inte sprider sig. Det gäller alla i samhället, både myndigheter och föräldrar, säger Fredrik Nihlén.

JUSSI SVENSSON
jussi.svensson@nyan.aland.fi
tfn 528 467

Fotnot: Subutex är ett läkemedel som används i rehabiliteringen av heroinmissbrukare. I Finland gick många heroinmissbrukare över till subutex i samband med att tillgången på heroin minskade under kriget i Afghanistan.